

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Vojtěch Raiman

Název práce: Vládci krásné hry: Stát jako hlavní aktér instrumentalizace fotbalu v Rusku po roce 2000

Oponent práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Karel Svoboda, Ph.D.

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Vojtěch Raiman se ve své práci věnuje problematice využití fotbalu pro politické cíle v současném Rusku. Jedná se o téma jednoznačně nové, nejsem si vědom, že by jej v předchozích letech někdo zpracoval. Zároveň se poměrně logicky věnuje období, kdy se Rusko stále více posouvá k využití všech možných i nemožných prostředků k politickým cílům. Již v úvodu mohu říci, že jde o práci velmi zajímavou a povedenou. V posudku se tak soustředím spíše na sporná místa, nicméně můj celkový dojem je veskrze pozitivní.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Mám jisté pochybnosti, je vysvětlení pojmu berlusconizace a jeho použitelnost pro ruský kontext. Domnívám se, že se jedná o daleko širší koncept, kdy dochází k propojení mezi ovládním médií byznysem a následný vliv na politiku prostřednictvím těchto médií. Autor toto zmiňuje na stránce 1, osobně bych ale uvítal zmínku o tom, že se jedná o specifické použití pojmu pro jistý kontext již dříve. U aplikace berlusconizace na ruskou realitu mě pak napadají i další problémy. V italském případě šlo o jistou formu state capture, kdy si vlivný podnikatel podřídí politiku, v ruském případě bych ale spíše mluvil o business capture, tedy ovládnutí byznysu státem. Autor zmiňuje v případě Romana Abramoviče fakt, že se tím vlastně bránil podobnému osudu, jaký potkal Michaila Chodorkovského. Podobnost je tak velmi vratká a bylo by dobré ji ještě přeci jen propracovat. Moc nerozumím výzkumné otázce „Kdo je aktérem instrumentalizace fotbalu v Rusku“. Důvodem je to, že autor hned v úvodu mluví o tom, že za hlavního aktéra považuje stát. Z toho pak vyvěrá i celý autorův narativ, kdy sleduje používání fotbalu pro propagandistické účely ze strany státu. Znovu se tím vracím ke své nejdůležitější výhradě pro použití pojmu berlusconizace pro ruské prostředí. V italském prostředí jde o soukromého podnikatele, který věnuje své vlastní peníze pro úspěch klubu a vlastní prezentaci, v ruském případě jde o politické cíle ze strany státní moci. O něčem takovém by se dalo mluvit v případě Ramzana Kadyrova, nicméně v případě, že by šlo o soukromého podnikatele s ambicemi uplatnit se v celostátní politice. Za nedostatek tak považuji fakt, že se autor nezaměřil na problematiku využívání sportu v autoritativních režimech obecně. Z mého pohledu by se tak jednalo o daleko vhodnější rámeček, ve kterém by se práce mohla pohybovat, než berlusconizace, který by mohl postupy a preference Kremlu v této oblasti osvětlit.

Věcné chyby jsem v textu nenalezl. Struktura práce je logická, snad jen lze mít pochybnosti o začlenění „podobných“ případů, jako je Krym. Jedná se o Náhorní Karabach, Abcházii a další. Přitom je jejich vztah k Rusku jen velmi mlhavý, pokud nějaký. Zmírnit by si zasloužilo tvrzení, že v Rusku šlo o hrubší metody, jako bylo podplácení atd., než v Itálii (19). Připomněl bych případ slavného Juventusu Turín a dalších mužstev a jejich přeražení do druhé ligy v důsledku korupčního skandálu v roce 2006.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce prakticky neobsahuje překlepy (jeden, předměte místo předmětem (30), se mi přeci jen podařilo objevit). Sporné jsou pro mě přepisy. Například Terek namísto klasického Těrek. Celkově ale musím ocenit, že je práce napsaná kultivovaně, bez pravopisných chyb, což je ne vždy samozřejmostí.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Svůj komentář jsem již zmiňoval výše. Ještě jednou musím upozornit, že ačkoli mluvím kriticky o použití konceptu, práci hodnotím velmi vysoko a přečetl jsem si ji s opravdovým zájmem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vzhledem k tomu, že se celý posudek týká berlusconizace, respektive její použitelnosti, můžete, prosím, rozvést, jak ji definujete? Nakolik jsou si z tohoto pohledu podobné případy Tereku Groznyj (ambice Ramzana Kadyrova zde hrají zásadní roli) a krymských klubů?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Výborně

Datum: 13.6.2016

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.